

Gevallenstudies in de ontwikkelingsgerichte psychotherapie (H002142)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (Jaar)	Nederlands	Gent	hoorcollege
			werkcollege
			zelfstandig werk
			groepswerk

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Wante, Laura	PP07	Verantwoordelijk lesgever
Goossens, Lien	PP07	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Master of Science in de psychologie (afstudeerrichting klinische psychologie)	5	A

Onderwijsstalen

Nederlands

Trefwoorden

casusconceptualisatie, klinische besluitvorming, ontwikkelingspsychopathologie, behandelmethodieken eerste en tweede lijn, evidence-based, ontwikkelingsgerichte psychotherapie, gesprekstechnieken, therapeutische relatie

Situering

Dit opleidingsonderdeel situeert zich in het blok Behandeling (blok 4) en biedt een concrete en verdiepende toepassing van de ontwikkelingsgerichte psychotherapie bij kinderen en adolescenten. Het opleidingsonderdeel bouwt verder op kennis omtrent de opleidingsonderdelen Modellen in de ontwikkelingspsychopathologie (Blok 2), Assessment van ontwikkelingspsychopathologische processen (Blok 3) en Ontwikkelingsgerichte psychotherapie (Blok 4).

Inhoud

Deze gevallenstudies omvat één plenair college en 4 workshops omtrent "*kracht en klachtgericht werken met kinderen en jongeren in hun context*". Deze gevallenstudies bieden een concrete en verdiepende toepassing van de ontwikkelingsgerichte psychotherapie bij kinderen en adolescenten en bouwen verder op de opleidingsonderdelen Ontwikkelingspsychopathologie, Assessment van ontwikkelingspsychopathologische processen en Ontwikkelingsgerichte psychotherapie.

Dit opleidingsonderdeel start met **één plenair hoorcollege** waarin (a) uitleg gegeven wordt over het samen te stellen programma en de evaluatievormen en (b) gefocust wordt op thema's zoals evidence-based werken, het opbouwen van een therapeutische relatie, zelfreflectie en zelfzorg.

Na de plenaire sessie volgen de studenten **4 workshops** (zelf te kiezen uit een aanbod van workshops rond thema's zoals oplossingsgericht werken, emotieregulatie bij kinderen en jongeren en speltherapeutische technieken). Bij de workshops is er aandacht voor de complexiteit van de praktijk en de leefsituatie van het kind/de jongere. Tevens wordt aandacht besteed aan de gespreksvaardigheden, de therapeutische relatie en het therapeutisch proces. De workshops zijn casusgericht en studenten krijgen de mogelijkheid om stage-ervaringen te delen.

Begincompetenties

Dit opleidingsonderdeel bouwt verder op bepaalde eindcompetenties van Ontwikkelingspsychopathologie, Assessment van ontwikkelingspsychopathologische processen en Ontwikkelingsgerichte psychotherapie.

Eindcompetenties

- 1 Theoretische modellen beargumenteren vanuit een ontwikkelingsgericht kader.
- 2 Theoretische modellen in verband brengen met klinische vraagstellingen.
- 3 Een interventie kiezen op basis van wetenschappelijke evidentie (evidence-based werken)
- 4 Een interventieplan ontwikkelen en operationaliseren, met aandacht voor de leeftijd en ontwikkelingsfase van een cliënt.
- 5 Psychologiegerelateerde kennis en inzichten helder communiceren naar cliënten, collega's en verwijzers.
- 6 Verschillende interventiemethoden en protocollen correct toepassen binnen een behandeling van kinderen/jongeren.
- 7 Een interventie tussentijds en na afloop van de behandelfase evalueren met het oog op bijsturing en optimalisering.
- 8 Een cliënt motiveren en stimuleren om actief mee te denken en te werken tijdens de diagnostische en interventiefase.
- 9 Een constructieve en empathische therapeutische relatie opbouwen met cliënten.
- 10 Omgaan en rekening houden met de eigenheid van en verschillen tussen cliënten.
- 11 Gestructureerd reflecteren over zichzelf en eigen handelen door gebruik te maken van een reflectiemodel.
- 12 Inzetten op eigen mentale gezondheid en zelfzorg.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Groepswerk, Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

- Werkcollege: Studenten verwerven klinische vaardigheden die ze nodig hebben tijdens hun stage en de uitoefening van hun toekomstig beroep. De inoefening gebeurt in kleine groep (max. 20 personen) en wordt door de lesgever begeleid. De lesgever bespreekt praktijkoefeningen en stuurt/begeleidt de studenten.
- Hoorcollege: Eén plenaire sessie waarin (a) uitleg gegeven wordt over het samen te stellen programma en de evaluatievormen en (b) gefocust wordt op thema's zoals evidence-based werken, het opbouwen van een therapeutische relatie, zelfreflectie en zelfzorg. Het hoorcollege wordt ondersteund met een PowerPoint-presentatie en leerinhouden worden interactief besproken om het actief leren en verwerken van inzichten te bevorderen en kritisch denken te stimuleren. Er worden lesopnames voorzien van de hoorcolleges. Deze lesopnames worden de dag na het hoorcollege ter beschikking gesteld en blijven online tot na de tweede zitting.
- Begeleide zelfstudie: Studenten dienen achtergrondliteratuur rond de aangereikte thema's zelfstandig te verwerken.
- Groepswerk: Groepswerk waarbij studenten één van de gevolgde workshops in de praktijk toepassen en hun bevindingen m.b.t. het verloop, valkuilen en inhoud bespreken met elkaar (in groepjes van 3 studenten). De belangrijkste punten van de groepsbespreking en hun bevindingen integreren ze in een verslag.
- Omwille van de GDPR wetgeving ivm patiënten gegevens en omwille van het

belang van zelfstandig klinisch redeneren en zelfreflectie als eindcompetentie, is het niet toegelaten om generatieve artificiële intelligentie (GAI) te gebruiken voor de bewerking/creatie van het individueel werkstuk.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Protocollaire behandelingen voor kinderen en adolescenten met psychische klachten SET
Richtprijs: € 218
Optioneel: ja
Auteur : Bögels & Braet
ISBN : 978-9-02440-894-8
Aantal pagina's : 2112
Online beschikbaar : Nee
Beschikbaar in de bibliotheek : Ja
Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Type: Handboek

Naam: Methoden en technieken van gedragstherapie bij kinderen en jeugdigen.
Richtprijs: € 52
Optioneel: ja
Auteur : Prins, Bosch, & Braet
ISBN : 978-9-03681-971-8
Aantal pagina's : 322
Online beschikbaar : Nee
Beschikbaar in de bibliotheek : Ja
Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Type: Handboek

Naam: Handboek klinische ontwikkelingspsychologie
Richtprijs: € 55
Optioneel: ja
Taal : Nederlands
Auteur : Prins & Braet
ISBN : 978-9-03680-494-3
Online beschikbaar : Nee
Beschikbaar in de bibliotheek : Ja
Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Type: Slides

Naam: Workshops gevallenstudies in de ontwikkelingsgerichte psychotherapie
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Beschikbaar op Ufora : Ja
Online beschikbaar : Ja

Referenties

- Prins, P.J., Bosch, J.D. & Braet, C. (2011). Methoden en technieken van gedragstherapie bij kinderen en jeugdigen. Houten: Van Loghum.
- Prins, P. & Braet, C. (Red.)(2014). Klinische ontwikkelingspsychologie (herdruk). Houten: Van Loghum.
- Braet, C., & Bögels, S. (2020). Protocollaire behandelingen voor kinderen en adolescenten met psychische klachten: Deel 1, 2 en 3 (Herwerkte editie). Amsterdam: Boom.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

- Ondersteuning via Ufora
- Via e-mail
- Op afspraak

Coordinator: Els.Merlevede@Ugent.be; Laura.Wante@UGent.be

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Toelichting bij PE (10 punten)

- Mondeling examen met schriftelijke voorbereiding (open boek)

Toelichting bij NPE (10 punten)

- *Vorm en frequentie:* De studenten maken een individueel werkstuk waarin ze (a) reflecteren over de inhoud van de gevolgde workshops en toepassing ervan op de stageplaats en/of casusmateriaal, (b) een videofragment maken van een rollenspel waarin een techniek/interventie wordt toegepast en (c) een verslag maken van hun groepsbespreking (groepswerk in teams van 3 studenten). Studenten die nog geen stage doen kunnen gebruik maken van een didactische casus aangeleverd door de lesgever.

- *Deelname en actieve participatie aan alle practica geldt als voorwaarde om te kunnen slagen voor het vak.* Bij gewettigde afwezigheid wordt een alternatief voorzien. Bij gewettigde afwezigheid voor de meerderheid van de practica, bij ongewettigde afwezigheid en/of bij gebrek aan actieve participatie behoudt de lesgever de eindverantwoordelijkheid om dit te verrekenen in de score voor de permanente evaluatie.

- *Concreet:*
 - Wie in 1e zit slaagt voor het mondeling examen en niet voor het werkstuk, herwerkt in 2e zit het werkstuk.
 - Wie in 1e zit niet slaagt voor het mondeling examen en niet voor het werkstuk, doet mondeling examen en herwerkt het werkstuk in 2e zit .
 - Wie in 1e zit niet slaagt voor het mondeling examen en wel voor het werkstuk, doet in 2e zit het mondeling examen.
 - Feedback bij de NPE: mogelijk op de facultaire feedbackdag.

Eindscoreberekening

- De periodegebonden evaluatie telt mee voor 50 % en niet-periodegebonden evaluatie voor 50 %.

- Deelresultaten waarop de student minstens de helft van de punten verworven heeft, kunnen overgedragen worden naar een volgende examenperiode binnen hetzelfde academiejaar. Deelresultaten worden nooit afgerond.
- Wie niet deelneemt aan alle verplichte onderdelen van de periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie, kan niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel en wordt het eindcijfer teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (7/20) indien de eindscore hoger ligt.
- Het eindcijfer is het gewogen gemiddelde van de verschillende onderdelen. Studenten kunnen voor dit opleidingsonderdeel enkel slagen wanneer ze voor alle onderdelen minimum 10/20 behalen.

- Wanneer studenten voor minstens één van de onderdelen minder dan 10/20 behalen dan gelden onderstaande regels:
 - Indien men voor minstens één onderdeel van de evaluatie een 8/20 of 9/20 behaalt, kan men niet slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Als de eindscore toch een cijfer van 10 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-geslaagd cijfer, nl. 9/20.
 - Indien men voor minstens één onderdeel van de evaluatie minder dan 8/20

behaalt, kan men niet slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Als de eindscore toch een cijfer van 8 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer, nl. 7/20.

Faciliteiten voor werkstudenten

- Geen mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid met vervangende opdracht na overleg met verantwoordelijke lesgever gezien de aard van de practica
- Mogelijkheid tot mondeling examen met schriftelijke voorbereiding op ander tijdstip binnen het academiejaar enkel voor studenten met bijzonder statuut
- Mogelijkheid tot feedback na afspraak tijdens en na kantooruren